

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші та кредит

Назва дисципліни

Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність – D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни ОФП.01

Мова навчання – українська

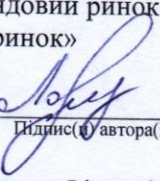
Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – Економіки і управління

Кафедра – Фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок

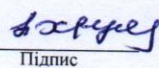
Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин							Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік			Іспит	
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
Д	1	2	5	150	50	16	-	34	-	100	-	-	-	+	
З	1	2	5	150	14	6	-	8	-	136	-	-	-	+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

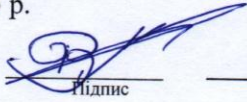
Робоча програма складена канд. екон. наук, доц. Катерина ЛАРІОНОВА
Підпис(и) автора(ів) Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри Фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Протокол від 17.06.2025 р. № 12

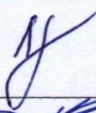
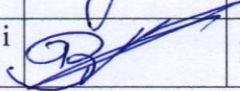
Зав. кафедри Ніла ХРУЩ
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету економіки і управління
Протокол №36/25 від 24.06.2025 р.

Голова вченої ради факультету Віталій КАРПЕНКО
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, д-р екон. наук, проф.	Факультет економіки і управління		Ніла ХРУЩ
Гарант освітньо- професійної програми, канд. екон. наук, доцент	Факультет економіки і управління		Леся МАТВІЙЧУК
Декан канд. екон. наук, доцент	Факультет економіки і управління		Віталій КАРПЕНКО

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Гроші та кредит» є обов'язковою дисципліною фахової підготовки і займає важливе місце у підготовці фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Пререквізити – ОЗП.01 Політична економія та громадянське суспільство, ОЗП.02 Вища та прикладна математика, ОЗП.03 Економічна інформатика, ОЗП.06 Університетська освіта та академічна доброчесність, ОЗП.07 Культура українського мовлення та професійного спілкування.

Постреквізити, – ОФП.04 Банківська система, ОФП.08 Фінанси підприємств, ОФП.09 Страхування та фінанси страхових організацій, ОФП.10 Ризикологія у сфері фінансів, ОФП.12 Банківські операції, ОФП.16 Фінансовий ринок, АІ Атестаційний іспит.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

– **компетентності**: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності (ІК); Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК02); Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища (ФК01); Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку (ФК05).

– **програмні результати навчання**: Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем (ПРН02); Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПРН07); Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів (ПРН13); Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН16); Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні (ПРН18).

Мета дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи теоретичних знань та практичних навичок щодо закономірностей функціонування грошово-кредитної сфери економіки, механізмів грошового обігу, кредитних відносин, діяльності фінансових посередників та центральних банків у національному та міжнародному контексті і подальшої адаптації отриманих знань у процес своєї діяльності за фахом.

Предметом дисципліни. Фінансово-економічні відносини, що виникають у процесі діяльності монетарного та кредитного ринків.

Завдання дисципліни. Надати здобувачам вищої освіти комплексні теоретичні знання та практичні навички з функціонування грошово-кредитної системи, включаючи механізми грошового обігу, організацію грошових та валютних систем, кредитні відносини, діяльність банківських установ і фінансових посередників, інфляційні процеси та грошові реформи, монетарну політику центральних банків, а також роль міжнародних фінансово-кредитних інституцій для формування здатності аналізувати та приймати обґрунтовані рішення у грошово-кредитній сфері в умовах глобалізації економічних процесів та інтеграції України у світовий фінансовий простір.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **знати та розуміти** економічні категорії, функціональні особливості, які існують у процесі діяльності монетарного та кредитного ринків; **демонструвати** здатність до абстрактного мислення; **застосовувати** аналіз і синтез для виявлення рівня розвитку монетарного і кредитного ринків; **розуміти** причини та наслідки інфляційних процесів, методи проведення грошових реформ; **володіти** основами аналізу процесів банківського кредитування та визначення ціни кредиту; **розраховувати** основні показники грошового

ринку та банківської діяльності; **аналізувати** стан грошового обігу та грошових потоків в економіці; **характеризувати** специфіку грошово-кредитної політики центрального банку, діяльності інших банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна повна форма			Заочна форма		
	лекції	прак. заняття	СРС	лекції	прак. заняття	СРС
1. Суть та функції грошей. Грошовий обіг і грошові потоки	2	4	11	2	2	17
2. Грошовий ринок та грошові системи	2	4	13			17
3. Інфляція та грошові реформи	2	4	12		2	17
4. Валютний курс і валютні системи	2	4	14			17
5. Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади позичкового процента	2	4	12	2	2	17
6. Фінансові посередники грошового ринку	2	4	10			17
7. Теоретичні засади діяльності центральних банків та банківських установ	2	4	12	2	2	17
8. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною	2	6	16			17
Разом	16	34	100	6	8	136

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Перелік лекційних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Суть та функції грошей. Грошовий обіг і грошові потоки. Економічна сутність грошей та концепції їх походження. Історичні аспекти зміни форми грошей та їх характеристика. Функції грошей і механізм їх взаємодії. Поняття грошового обороту та його модель. Маса грошей в обороті та характеристика окремих агрегатів. Швидкість обігу грошей. Суть закону грошового обігу Літ.: [1, с. 12-67, 140-185; 2, с. 7-28, с. 31-73; 3, с. 8-39; 4, с. 6-12, с. 29-35]	2
2.	Грошовий ринок та грошові системи Сутність та структура грошового ринку. Попит на гроші: сутність, цілі й мотиви накопичення грошей, чинники зміни попиту на гроші. Пропозиція грошей: сутність, зв'язок із попитом на гроші, економічні чинники зміни пропозиції грошей. Грошова система: сутність, основні її елементи та структура. Види грошових систем та їх еволюція. Становлення та розвиток грошової системи України. Становлення та розвиток грошової системи Європейського союзу. Літ.: [1, с.194-228, с.240-283; 2, с.90-108, с.112-123; 3, с.42-50, с.57-66; 4, с.39-53].	2

3	Інфляція та грошові реформи. Сутність, причини та закономірності розвитку інфляції. Види інфляції та її наслідки. Показники вимірювання інфляції. Особливості та етапи розвитку інфляційних процесів в Україні. Грошова реформа: сутність та класифікація. Грошова реформа в Україні 1992-1996 рр. Літ.: [1, с.296-355; 2, с.140-160; 3, с.69-81; 4, с.55-72].	2
4	Валютний курс та валютні системи. Сутність валюти та її класифікація. Валютний курс і фактори, що впливають на нього. Світова валютно-фінансова система та її еволюція. Шляхи встановлення національної валютної системи України. Платіжний баланс та золотовалютні резерви в механізмі валютного регулювання. Літ.: [1, с.762-799, с. 808-839; 2, с.165-190; 3, с.85-107; 4, с.78-106; 6, с.2522-2530]	2
5	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади позичкового процента. Сутність кредиту. Функції кредиту та принципи кредитування. Класифікація кредиту. Класифікація банківського кредиту. Поняття процента та процентної ставки. Види банківського процента та чинники, що впливають на їх рівень. Літ.: [1, с.366-408, с.418-473, с. 486-533; 3, с.130-142; 4, с.130-158; 7, с.98-104; 8, с. 110-119, 10, с.42-46; 11, с.40-45]	2
6	Фінансове посередництво грошового ринку. Сутність та функції фінансового посередництва. Фінансово-кредитна система та характеристика її елементів. Банківська система. Європейська банківська система. Основні види небанківських фінансових інститутів та їх розвиток в Україні. Літ.: [1, с. 546-586; 3, с.153-164; 4, с.154-167, с. 207-221]	2
7	Теоретичні засади діяльності центральних банків та інших банківських установ. Роль, значення та функції центральних банків. Організаційна діяльність та структура центрального банку. Грошово-кредитна політика Національного банку України та її роль у стабілізації економіки України. Європейська система центральних банків. Призначення, функції та класифікація комерційних банків. Загальна характеристика банківських операцій та послуг. Літ.: [1, с.586-655, с. 664-707; 3, с.169-195; 4, с.177-195, с. 221-231]	2
8	Міжнародні фінансово–кредитні установи та їх співробітництво з Україною Міжнародні фінансові інститути. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні. Світовий банк, як група кредитно–фінансових установ. Регіональні міжнародні кредитно–фінансові інституції. Літ.: [1, с.850-878; 3, с.200-225; 4, с.281-299]	2
Разом:		16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1.	Суть та функції грошей. Грошовий обіг і грошові потоки Грошовий ринок та грошові системи. Інфляція та грошові реформи. Валютний курс і валютні системи. Літ.: [1, с. 12-67, 140-185; 2, с. 7-28, с. 31-73; 3, с. 8-39; 4, с. 6-12, с. 29-35; 6, с.2522-2530]	2
2.	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Фінансові посередники грошового ринку Літ.: [1, с.366-408, с.418-473, с. 486-533, с. 546-586; 3, с.153-164; 3, с.130-142, с.153-164; 4, с.130-158, с.154-167, с. 207-221; 7, с.98-104; 8, с. 110-119, 10, с.42-46; 11, с.40-45].	2
3.	Теоретичні засади діяльності центральних банків та банківських установ. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною. Літ.: [1, с.586-655, с. 664-707, с.850-878; 3, с.169-195, с.200-225; 4, с.177-195, с. 221-231, с.281-299]	2
Разом:		6

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
<i>Другий семестр</i>		
1.	Суть та функції грошей Літ.: [1, с.12-67; 2, с.7-28; 3, с.8-24; 3, с.8-29; 4, 8-39]	2
2.	Грошовий оборот і грошові потоки Літ.: [1, с.140-185; 2, с.31-73; 3, с.27-39; 4, с.29-35]	2
3.	Грошовий ринок Літ.: [1, с.194-228; 2, с.90-108; 3, с.42-57; 4, с.29-35].	2
4.	Грошові системи Літ.: [1, с.240-283; 2, с.112-123; 3, с.57-66; 4, с.48-53]	2
5.	Інфляція: суть, види та показники вимірювання Літ.: [1] с.296-337; 2, с.140-152; 3, с.69-78; 4, с.55-62]	2
6.	Грошові реформи Літ.: [1, с.345-366; 2, с.156-160; 3, с.78-85; 4, с.64-72]	2
7.	Валютний курс Літ.: [1, с.762-799; 2, с.165-174; 3, с.85-96; 4, с.78-89]	2
8	Валютні системи Літ.: [1, с.808-839; 2, с.174-190; 3, с.96-107; 4, с.94-106; 6, с.2522-2530].	2
9	Сутність, принципи та функції кредиту Літ.: [1] с.366-408; 3, с.130-134; 4 с.130-135]	2
10	Форми та види кредиту Літ.: [1] с.418-473; 3, с.134-140; 4, с.140-150; 7, с.98-104; 8, с. 110-119, 10, с.42-46; 11, с.40-45]	2
11	Теоретичні засади позичкового процента Літ.: [1, с.486-533; 2, с.140-153; 4, с.154-158]	2

12	Сутність, функції фінансового посередництва та структура фінансово-кредитної системи Літ.: [1, с. 546-556; 3, с.153-162; 4, с.167-172]	2
13	Банківська система та основні види небанківських фінансових інститутів Літ.: [1, с. 561-586; 3, с.162-169; 4, с.153-161, с. 207-221]	2
14	Центральні банки в системі монетарного та банківського управління Літ.: [1, с.664-707; 3, с.169-182; 4, с.221-231]	2
15	Теоретичні засади діяльності банківських установ Літ.: [1, с.586-655; 3, с.182-195; 4, с.177-195]	2
16	Міжнародний валютний фонд: організація та його співробітництво з Україною Літ.: [1, с.850-863; 2, с.200-225; 4, с.281-289]	2
17	Група Світового банку та інші міжнародні фінансово-кредитні установи Літ.: [1, с.863-878; 3, с.205-218; 4, с.289-299]	2
Разом:		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Суть та функції грошей. Грошовий обіг і грошові потоки Літ.: [1, с. 12-67, 140-185; 2, с. 7-28, с. 31-73; 3, с. 8-39; 4, с. 6-12, с. 29-35]	2
2.	Грошовий ринок та грошові системи Літ.: [1, с.194-228, с.240-283; 2, с.90-108, с.112-123; 3, с.42-50, с.57-66; 4, с.39-53].	2
3.	Інфляція та грошові реформи. Літ.: [1, с.296-355; 2, с.140-160; 3, с.69-81; 4, с.55-72].	2
4.	Сутність, види та функції кредиту. Теоретичні засади процента. Літ.: [1, с.366-408, с.418-473, с. 486-533; 3, с.130-142; 4, с.130-158].	2
Разом:		8

5.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні практичних кейсів, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття	5
2	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.1, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	6
3	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.2, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, опрацювання навчальних посібників, монографій, наукових статей.	6
4	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.2, підготовка до практичного заняття, підготовка до модульного тестового контролю (теми 1-2)	7
5	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.3, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, виконання практичного кейсу 1	6
6	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.3, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач	6
7	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.4, виконання практичного кейсу 1	7
8	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.4, підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, підготовка до модульного тестового контролю (теми 3-4)	7
9	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.5, підготовка до практичного заняття	5
10	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.5, підготовка до практичного заняття, підготовка до модульного тестового контролю (тема 5).	7
11	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.6, підготовка до практичного заняття	5
12	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.6, підготовка до практичного заняття	5
13	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.7, підготовка до практичного заняття	5
14	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.7, підготовка до практичного заняття, виконання практичного кейсу 2	7
15	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.8, підготовка до практичного заняття	5
16	Опрацювання теоретичного матеріалу Т.8, підготовка до практичного заняття,	5
17	Виконання практичного кейсу 2, підготовка до модульного тестового контролю (теми 6-8).	6
Разом:		100

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням практичних кейсів здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час. Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та практичних кейсів (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=1633>. Виконання практичних кейсів для

самостійної роботи студентів може бути здійснене також у вигляді визнання результатів неформальної освіти, а саме: проходження студентом відкритих курсів на платформах Prometheus, Coursera, Edera та ін. за тематикою навчальної дисципліни із отриманням підтвердження у вигляді іменного сертифікату.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (практичні кейси, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичних заняттях;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів виконання практичних кейсів.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно

працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання практичних кейсів. Виконання практичних кейсів завершується їх здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості практичних кейсів здобувач виконує запропоновані завдання або готує тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни, при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання. Вимоги до виконання практичних кейсів наведені в Модульному середовищі для навчання <https://msn.khmn.u.edu.ua/course/view.php?id=1633>.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://prometheus.org.ua/>, <https://www.coursera.org/> та ін.), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС»), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота				Контрольні заходи				Самостійна робота		Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття				Тестовий контроль:				ПК*		Іспит	Сума балів
1-4	5-8	9-13	14-17	Т* 1-2	Т 3-4	Т 5	Т 6-8	1	2		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)											
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	24-40	60-100**
12-20				12-20				12-20		24-40	

Примітка: *ПК – практичний кейс; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Практичне заняття			Контрольна робота		Тестовий контроль		Іспит	Сума балів
1	2	3	Якість виконання	Захист роботи	T 1-4	T5-8		
			Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	3-5	3-5	30-50	
9-15			15-25		6-10		30-50	60-100**

Оцінювання якості виконання та захисту контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і два – практичних. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист. За якість виконання роботи студент може отримати максимум 20 балів (по 5 балів за кожне завдання), за захист – 5 балів. Структура оцінки за якість виконання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	3	4	5
Практичне завдання	3	4	5
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу з урахуванням захисту, відмінний від мінімального (15 балів) та максимального (25 балів), знаходиться в межах 16-24 балів та розраховується як сума

балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти та захист оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні ситуаційних задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміння аналізувати інформацію яка розміщена на сайті Національного банку України. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання практичного кейсу

Практичний кейс оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, середній бал – 8; максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості практичного кейсу здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за виконання одного кейсу.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–14	15–18	19–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали * (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	6	8	10
Практичне завдання	6	8	10
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми здобуття освіти (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали * (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	9	12	15
Практичне завдання	9	12	15
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів),

знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Економічна сутність грошей та концепції їх походження.
2. Історичні аспекти зміни форми грошей та їх характеристика.
3. Функції грошей і механізм їх взаємодії.
4. Історичні аспекти походження гривні.
5. Поняття грошового обороту та його економічна основа.
6. Модель грошового обороту та сутність грошових потоків.
7. Маса грошей в обороті: склад, поняття, чинники зміни динаміки маси грошей в обороті.
8. Грошові агрегати: сутність та характеристика.
9. Швидкість обігу грошей

10. Суть закону грошового обігу.
11. Сутність та специфіка функціонування грошового ринку.
12. Структура грошового ринку.
13. Попит на гроші: сутність, цілі й мотиви накопичення грошей, чинники зміни попиту на гроші.
14. Пропозиція грошей: сутність, зв'язок із попитом на гроші.
15. Економічні чинники зміни пропозиції грошей.
16. Грошова система: сутність та основні її елементи.
17. Структура грошової системи.
18. Види грошових систем та їх еволюція.
19. Становлення та розвиток грошової системи України.
20. Становлення та розвиток грошової системи Європейського союзу.
21. Сутність, причини та закономірності розвитку інфляції.
22. Види інфляції та її наслідки.
23. Показники вимірювання інфляції.
24. Особливості та етапи розвитку інфляційних процесів в Україні.
25. Грошова реформа як інструмент стабілізації грошового обігу.
26. Сутність та види грошових реформ.
27. Особливості проведення та результати грошової реформи в Україні (6-12 вересня 1996 р.)
28. Сутність валюти та її класифікація.
29. Валютний курс і фактори, що впливають на нього.
30. Світова валютно-фінансова система та її еволюція.
31. Шляхи становлення національної валютної системи України.
32. Платіжний баланс та золотовалютні резерви в механізмі валютного регулювання.
33. Європейська валютна система.
34. Сутність кредиту. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільних відносин.
35. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці.
36. Принципи кредитування та їх практичне значення.
37. Класифікація кредиту.
38. Класифікація банківського кредиту.
39. Поняття процента та процентної ставки.
40. Види банківського процента та чинники, що впливають на їх рівень.
41. Сутність та функції фінансового посередництва.
42. Фінансово-кредитна система та характеристика її елементів.
43. Європейська банківська система.
44. Банківські інститути.
45. Основні види небанківських фінансових інститутів та їх розвиток в Україні.
46. Призначення, функції та види комерційних банків, їх походження і розвиток.
47. Загальна характеристика банківських операцій та послуг.
48. Роль, значення та функції центральних банків.
49. Організаційна діяльність та структура центрального банку.
50. Створення та розвиток центрального банку в Україні.
51. Грошово-кредитна політика Національного банку України та її роль у стабілізації економіки України.
52. Європейська система центральних банків.
53. Міжнародні фінансові інститути.
54. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні.
55. Світовий банк, як група кредитно-фінансових установ.
56. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції.

Освітній процес з дисципліни «Гроші та кредит» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Курс «Гроші та кредит». Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=1633>

2 Ларіонова К. Гроші та кредит: методичні рекомендації до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / К. Ларіонова. Хмельницький : ХНУ, 2025. – 147 с.

3. Роздатковий матеріал: статистична інформацію із сайту Національного банку України.

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

14. Рекомендована література:

Основна

1. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 892 с. Режим доступу: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/30004>

2. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жилиякова О.В. та ін. / . – Х. : Видавець Іванченко І.С., 2018. – 271 с. Режим доступу: <https://repo.btu.kharkiv.ua/items/24456795-a4fd-45b6-b927-0b404091541d>

3. Гроші та кредит : навчальний посібник / С. П. Стеценко та ін. – Київ : КНУБА, 2024. – 228 с. Режим доступу: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/61bf1030-2bdd-4a8c-bec3-a742d1df6a3f/content>

4. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. / Н.В. Іванчук – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 332 с. Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8419/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%96%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf

Допоміжна

5. Ларіонова К.Л. Роль кредитування сільськогосподарських підприємств у розвитку аграрного бізнесу та досягненні цілей сталого розвитку України в умовах воєнного стану / К.Л. Ларіонова, Г.І. Капінос // Modeling the development of the economic systems. 2025. – № 1. – С. 78–86. Режим доступу: <https://mdes.khmnmu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/509/510>

6. Larionova K. The international currency system: New challenges and opportunities in the context of global changes / D. Sukhyi, O. Kopylova, K. Larionova, U. Motorniuk, I. Klimova // Edelweiss Applied Science and Technology. – 2024. – Vol. 8, №. 6 – P. 2522-2530. (стаття проіндексована наукометричною базою Scopus). URL: <https://learning-gate.com/index.php/2576-8484/article/view/2500/963>

7. Ларіонова К.Л. Проблемна заборгованість банків України під час воєнного стану / К.Л. Ларіонова, Г.І. Капінос // Modeling the development of the economic systems. – Khmelnytskyi, 2024. – №1. – С. 98-104. Режим доступу: <https://mdes.khmnmu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/295/267>

8. Larionova K. Deposit operations as the basis of successful banking: theoretical aspect, realities and prospects of development in ukraine / K. Larionova, T. Gordeeva // Modeling the

development of the economic systems. – Khmelnytskyi, 2023. – №2. – С. 110-119. Режим доступу: <http://surl.li/ffntww>

9. Ларіонова К.Л. Дистанційне банківське обслуговування: сутність та сучасний стан впровадження на банківському ринку України / К.Л. Ларіонова, Д.І. Дячук // Вісник ХНУ, Економічні науки. – Хмельницький, 2021. – №6. Т.1 – С.280-288. Режим доступу: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/01/en-2021-6t1-46.pdf>

10. Ларіонова К.Л. Аналіз стану кредитування малого та середнього бізнесу банківськими установами України в умовах пандемії COVID-19 / К.Л. Ларіонова., В.П. Танасієнко // Вісник ХНУ, Економічні науки. – Хмельницький, 2021. – №5 (Т.1) – С.42-46. Режим доступу: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/12/2021-5t1-07.pdf>

11. Ларіонова К.Л. Аналіз сучасного стану кредитного ринку України в умовах невизначеності коронакризи / К.Л. Ларіонова // Modeling the development of the economic systems. 2021. – №2. – С.40-45. Режим доступу: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/16>

12. Ларіонова К. Л. Проблеми формування банківських ресурсів банківської системи України в умовах фінансової нестабільності / К. Л. Ларіонова, Г. І. Капінос, Д. О. Балактіонова. // Вісник ХНУ, Економічні науки. – Хмельницький, 2020. – №6. – С. 7-16. Режим доступу: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/03/3-1.pdf>

13. Ларіонова К.Л. Аналіз та тенденції розвитку депозитного ринку України / Ларіонова К.Л., Донченко Т.В. // Вісник ХНУ. – Хмельницький. 2019. – №2. – С. 159-168. Режим доступу: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/32-15.pdf>

14. Суздаєва О. С. Гроші та кредит [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. С. Суздаєва. – Київ : МДУ, 2024. – 169 с. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6038>

15. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» [Електронний ресурс] : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М.М. Дученко, Ю.О. Єрешко, О.А. Шевчук. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 108 с. Режим доступу: [groshi_kredyt_konspekt.pdf](#)

16. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 191 с.

17. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с.

18. Федішин М.П. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. / М.П. Федішин, М.Г. Марич, А.В. Жаворонок, Н.О. Ковальчук, Л.В. Попова, А.С. Абрамова. Чернівці, 2019. 300 с. Режим доступу: file:///C:/Users/User/Downloads/Pidruchnik_%D0%93%D0%9A%D0%A1%D0%97%D0%9A.pdf

15 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.

2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.

3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>.